16/05/2023

Αρχιεπίσκοπος Κύπρου: Ο Βάσος Λυσσαρίδης πρωτοστάτησε στην επάνοδο του Μακαρίου μετά το πραξικόπημα

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Κύπρου

Χαιρετισμό στο πολιτικό μνημόσυνο του Βάσου Λυσαρίδη απέστειλε ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου κ.κ. Γεώργιος.

Ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου αναφέρθηκε στις υπηρεσίες που προσέφερε στην Εκκλησία της Κύπρου και στην αμέριστη στήριξη που προσέφερε στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο ώστε να επιστρέψει μετά το πραξικόπημα.

Ο χαιρετισμός του Αρχιεπισκόπου Κύπρου κ.κ. Γεωργίου στο Β΄ πολιτικό μνημόσυνο του αειμνήστου Βάσου Λυσσαρίδη

*Είναι με ιδιαίτερη συγκίνηση που αποστέλλω, σήμερα, τον χαιρετισμό μου στο Β΄ πολιτικό μνημόσυνο του αειμνήστου **Βάσου Λυσσαρίδη**. Λυπούμαι, πράγματι, ειλικρινά γιατί λόγω απουσίας μου στην Αθήνα, δεν μπορώ να παρευρίσκομαι,*

όπως επιθυμούσα, προσωπικά.

Προνομιούχοι όσοι συνεργάστηκαν, κατά καιρούς, με τον αείμνηστο πρόεδρο, ακόμη κι όσοι διαφώνησαν ή αντιπαρατάχθηκαν μαζί του, γιατί διαπίστωσαν το ήθος και την ακεραιότητά του. Ευτυχείς και όσοι ζήσαμε στην εποχή του, με σύντροφο τη βαριά σκιά του, την έντονη και πληθωρική παρουσία του.

*Η **Κύπρος** εξαιτίας της μορφολογίας της και της γεωπολιτικής θέσης της όφειλε πάντοτε, ιδιαίτερα όμως στις ταραγμένες εποχές που ακολούθησαν την Ανεξαρτησία, να έχει μιαν αυξημένη και διαρκή εθνική επαγρύπνηση. Και είναι παρήγορο το γεγονός ότι βρέθηκαν, έστω και λίγοι άνθρωποι, που νιώθοντας αυτό το βαρύ χρέος, ενίσχυσαν τον Εθνάρχη Μακάριο σ' όλες τις προσπάθειες του για σωτηρία του τόπου. Πρώτος ανάμεσα σ'αυτούς, ο **Λυσσαρίδης**.*

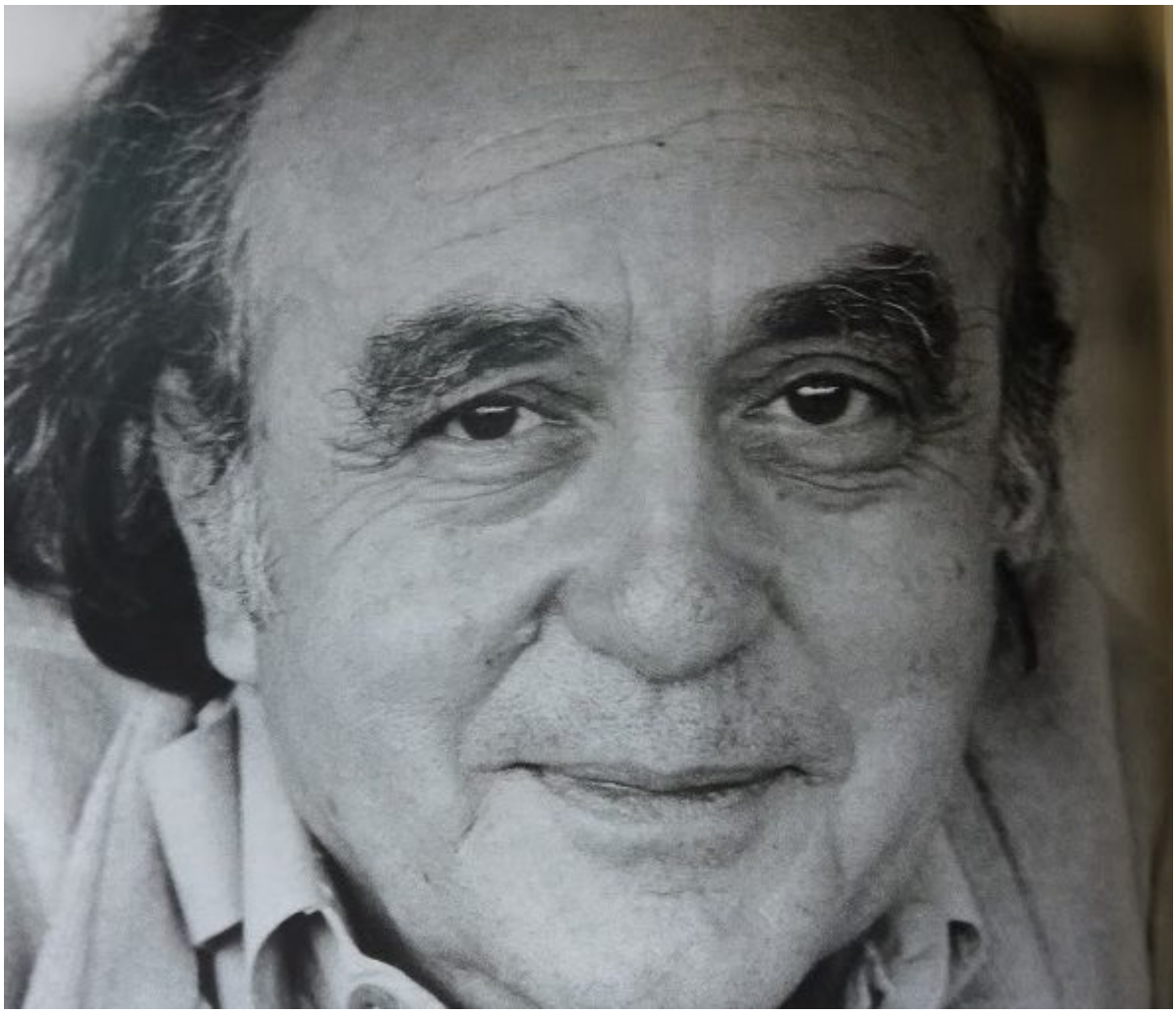

*Υπήρξε, όντως, μια πολυδιάστατη προσωπικότητα με υψηλό φρόνημα και ευρύτατους ορίζοντες. Γι'αυτό και δεν αγωνίστηκε με όλο το σθένος του, μόνο για την Κύπρο, τόσο στον αγώνα της **ΕΟΚΑ** όσο και σ' όσους άλλους ακολούθησαν. Δεν στάθηκε αδιάφορος για τους αγώνες των άλλων λαών για ελευθερία και ανθρώπινα δικαιώματα. Κινήθηκε έντονα για τη Νότια Αφρική, στην εποχή της πολιτικής τού φυλετικού διαχωρισμού, για την Παλαιστίνη, στ**ο **Αφροασιατικό κίνημα**. Δεν παρασύρθηκε ποτέ από τους ανέμους, έστω κι αν έπνεαν με*

σφοδρότητα από πολλές κατευθύνσεις. Έμεινε στις επάλξεις των καιρών, βάρδος τραγουδιστής και σιδερόφρακτος πολεμιστής, από τους πιο μεγαλόψυχους, που δεν δούλωσε πουθενά το πνεύμα του. Δεν έγινε ποτέ κανενός συμφέροντος υπήκοος ή υπηρέτης.

Παρόλο που συνένωνε στο πρόσωπό του γοητευτικά ιατρική επιστήμη και ποίηση, ζωγραφική και εθνικές ευαισθησίες, θα μπορούσε να πει κανείς γι'αυτόν το του Δημοσθένους: «Τη πατρίδι εγεννήθημεν πρώτον». Για την πατρίδα γεννηθήκαμε κυρίως. Όλα τα άλλα, για τον Γιατρό, είχαν δευτερεύουσα σημασία.

Κινητήρια δύναμη, πίσω από την αγωνιστικότητά του, ήταν η πεποίθηση ότι οι δούλοι λαοί δεν ελευθερώνονται με τις ικεσίες και τις παρακλήσεις, ούτε με τις εκκλήσεις προς τα αισθήματα των τυράννων. Η απάντηση των τελευταίων είναι η περιφρόνηση προς τους ικετεύοντας ευτελείς δούλους, η αποθράσυνσή τους. Κατάλαβε από πολύ νωρίς, και δεν είχε καμιά αμφιβολία, ότι οι ισχυροί, οι Μεγάλες Δυνάμεις, συνάγουν συμπεράσματα για την πολιτική τους, όχι με κριτήριο την ετοιμότητα υποκλίσεων και τα πλατιά χαμόγελα, αλλά με κριτήριο την ικανότητα και την αποφασιστικότητα των λαών να υπερασπιστούν τα εθνικά τους συμφέροντα. Γι'αυτό και φώναζε για κάστρα και αντίσταση, επέμενε για συντονισμό των δυνάμεων και για εμπλεκόμενα συμφέροντα.

Ο θαυμασμός μας για το πρόσωπο του αποψινού μεγάλου απόντος αυξήθηκε υπέρμετρα στις δύσκολες μέρες της μεγάλης προδοσίας που ακολούθησαν το αντεθνικό πραξικόπημα. Ποιος, φίλος ή και εχθρός, δεν θα υποκλινόταν μπροστά του, στα όσα είπε και στο πώς συμπεριφέρθηκε, στη δραματική εκείνη σύσκεψη της ***15ης Αυγούστου 1974****; Και ποιος δεν θαύμασε το θάρρος και την ευψυχία του, αμέσως μετά τη δολοφονική απόπειρα εναντίον του, στις 30 του ίδιου του μηνός, όταν ο φανατισμός πέρασε από τις πέννες στα όπλα και από το μελάνι στο αίμα;*

Ως Εκκλησία εκτιμούμε ιδιαίτερα τις πολλές υπηρεσίες που προσέφερε ο ***Βάσος Λυσσαρίδης*** *στον* ***Αρχιεπίσκοπο Μακάριο,*** *ιδιαίτερα γιατί πρωτοστάτησε στην επάνοδο του στην Κύπρο, μετά το επάρατο πραξικόπημα. Ιδιαίτερα, όμως, μνημονεύουμε μιαν άλλη προσφορά του, ίσως ανεπαίσθητη στους πολλούς: Η περίοδος μετά την πτώση της επταετούς δικτατορίας υπήρξε μεταβατική για τον εθνικό μας αυτοπροσδιορισμό. Ο ριζοσπαστικός άνεμος, που άρχισε εκείνη την περίοδο να πνέει στην Ελλάδα, με άμεσο αντίκτυπο και στην Κύπρο, ταύτισε τον πατριωτισμό με την ιδεολογία της δικτατορίας. Πολλοί συνέδεσαν τον πατριωτισμό με αντιδραστικές και αντιδημοκρατικές αντιλήψεις. Έτσι η φιλοπατρία έπαυσε να είναι αυτονόητη και δεδομένη. Κι ο πολίτης μπορούσε να δει τον εαυτό του έξω από την πατρίδα. Ο Λυσσαρίδης παρόλη την αντιχουντική δράση του, διέκρινε τον κίνδυνο, όχι βέβαια για τον εαυτό του, αλλά για τον απλό λαό. Ο ίδιος και το κόμμα του και η Ιδεολογία του έκαμαν την σαφή διάκριση, που άλλοι, τότε, απέτυχαν να κάμουν. Για τον Λυσσαρίδη και για όλους*

εμάς, η Ελλάδα ήταν και είναι Ιδέα· βρισκόταν στο αίμα μας, στη ζωή μας, στα γονίδιά μας. Δεν ταυτιζόταν με άτομα ή πράξεις, χούντες ή προδοσίες.

Τιμώντας σήμερα τον αείμνηστο ***Βάσο Λυσσαρίδη****, δυο χρόνια μετά την αναχώρησή του από τα εγκόσμια, αναλογιζόμαστε την κληρονομιά που μας άφησε. Ας κρατήσουμε άσβεστο τον πόθο της απελευθέρωσης της κατεχόμενης γης μας και της επιστροφής μας στις πατρογονικές εστίες, σε συνθήκες δικαιοσύνης και ελευθερίας, όπως ήταν και οι συνεχείς παραινέσεις του. Ως τότε ας θυμούμαστε και μιαν άλλη υπέροχη ρήση του: «Αν λείψει η ιδέα του χρέους, υπάρχει τάχα άνθρωπος;». Αιωνία του η μνήμη.*

Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου

12 Μαΐου 2023.